

Skok, Zdravka**MALI MEĐIMURSKI RJEČNIK****1. Uvod**

Suvremena nastava 21. st. trebala bi mladog čovjeka pripremiti za samostalan život, osposobiti ga za samostalno razmišljanje, poučiti ga određenim stručnim znanjima te ga pripremiti za cjeloživotno učenje. Stoga se u suvremenoj nastavi redovito naglašava problemska nastava, kritičko mišljenje, istraživačka nastava, ističu se korelacijsko-integracijski, problemski te komunikacijski metodički sustavi.¹ Učenik je u takvoj nastavi usmjeren na vlastito spoznavanje, promišljanje, rješavanje problema te se tako razvijaju njegove vještine i sposobnosti. Takva je nastava u Republici Hrvatskoj tek nedavno dobila i zakonsko uporište.

2. Školski kurikulum

Školska godina 2020/2021. u prvim je razredima srednje škole u Republici Hrvatskoj započela s novim kurikulumom koji je usmjeren na ishode, a ne na nastavne sadržaje. Prema njemu, iz predmeta Hrvatski jezik u 1. razredu gimnazije predviđen je ishod SŠ HJ A.1.7. *Učenik objašnjava razliku između hrvatskoga jezika kao sustava govora i hrvatskoga standardnog jezika.*² U razradi ishoda, između ostalog, navodi se da učenik:

- opisuje razliku između standardnoga jezika i supstandardnih idioma
- razlikuje hrvatski kao materinski jezik, kao manjinski jezik i kao drugi jezik

- prepoznaje hrvatski jezik i njegove govore kao dio narodnog identiteta
- prepoznaje hrvatski jezik kao dio nacionalnog identiteta.

U drugom je razredu naveden ishod SŠ HJ A.2.7. *Učenik uspoređuje organske govore hrvatskoga jezika s hrvatskim standardnim jezikom na uporabnoj razini.*

U razradi ishoda navodi se da učenik:

- opisuje rasprostranjenost hrvatskih dijalekata i narječja
- uspoređuje obilježja svojeg idiolektata i idioma s hrvatskim standardnim jezikom

- uočava i komentira uporabu mjesnih govora, dijalekata i narječja hrvatskoga jezika u javnoj komunikaciji

- primjenjuje prikladni idiom s obzirom na kontekst komunikacije i funkcionalni stil

¹ Karol VISINKO: *Korelacijsko-integracijski metodički pristup književnoumjetničkom tekstu koji tematsko-motivski uključuje glazbenu umjetnost*. Hrvatski u školi, 1994., 19(1), 39–48.

² Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Narodne novine 10/2019 (215)

Kako bismo sve govore hrvatskog jezika zorno prikazali te osposobili učenike da opisuju razlike između standardnog jezika i ostalih idioma hrvatskoga jezika te ostvarili zadane ishode, polaznici fakultativne nastave Mladi jezikoslovci izradili su digitalni Mali međimurski rječnik.

2. 1. Međupredmetno povezivanje

U suvremenoj je nastavi učenje i poučavanje više usmjereno ka stjecanju vještina i sposobnosti negoli na stjecanje samog znanja o sadržaju. To znači da se ističe važnost razvijanja sposobnosti kritičkog mišljenja, samostalnog istraživanja i kritičke procjene informacija, rada u skupini, korištenja informacijske i komunikacijske tehnologije. Prema novom školskom kurikulumu međupredmetne su teme definirane kao: osobni i socijalni razvoj, učiti kako učiti, građanski odgoj i obrazovanje, zdravlje, poduzetništvo, uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije te održivi razvoj.³

Radom na rječniku potaknuli smo učenike da kritički odabiru odgovarajuću digitalnu tehnologiju, stvaraju i uređuju nove sadržaje te se kreativno izražavaju pomoću digitalnih medija, potaknuli smo ih da šire svoj interes za učenje, prepoznaju vrijednost učenja i vlastite motive za učenje, suradnički uče i rade u timu te razvijaju socijalne i komunikacijske vještine, primjereno se odnose jedni prema drugima, međusobno razvijaju tolerantan odnos, opisuju i prihvaćaju vlastiti kulturni i nacionalni identitet u odnosu na druge kulture. Na taj smo način ostvarili i ishode međupredmetnih tema.

3. Jezik kao sustav govora i jezik kao standard

Oslanjajući se na francuske strukturaliste, Silić ističe da je jezik potencijalna veličina, a standard aktualna veličina, odnosno suprotstavlja jezik kao sustav i jezik kao standard. Smatra da je sustav uređen lingvističkim normama, dok standard određuju sociolingvističke norme.⁴ Svaki je hrvatski idiom uređeni sustav, ali je samo hrvatski standardni jezik normirani sustav, određen sociolingvističkim normama. Samardžija pak govori o hrvatskom kao povijesnom jeziku⁵ te ističe da se krajem 19. st. oblikovala svijest o *hrvatskom jeziku kao složenom trodijalektalnom čakavsko-kajkavsko-štokavskom povijesnom jeziku*.

U 20. st. sve se više ističu razlike među narječjima, uočavaju se razlike između pisanoga i govorenoga jezika te se istražuju i ostali oblici hrvatskoga jezika. Tako će Hamm⁶ otvoriti pitanje nedijalektalnih nestandardnih idioma u hrvatskome jeziku. Klasifikacija supstandardnih idioma podrazumijeva razgovorni jezik, žargon, šatrovački govor. I ti su idiomi, kao i standardni jezik,

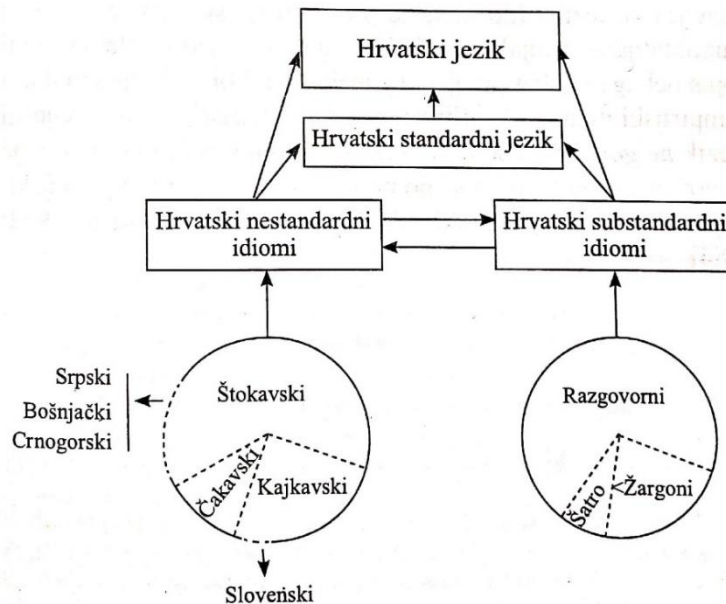
³ Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu *Osobni i socijalni razvoj za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj*, Narodne novine 7/2019 (153)

⁴ Josip SILIĆ: *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput, Zagreb, 2006.

⁵ Marko SAMARDŽIJA: *Hrvatski kao povijesni jezik*, Zaprešić, 2006., 13–22.

⁶ Josip HAMM: *Dvije tri o govoru zagrebačkih srednjoškolaca*, Nastavni vjesnik 48, 1–6., 1940., 233–247.

određeni sociolingvističkim normama. Hrvatski organski idiomi, prema tome, jesu nestandardni oblici, a to su narječja, dijalekti i mjesni govori. Ti oblici pripadaju jeziku kao sustavu i ne podliježu sociolingvističkim normama.

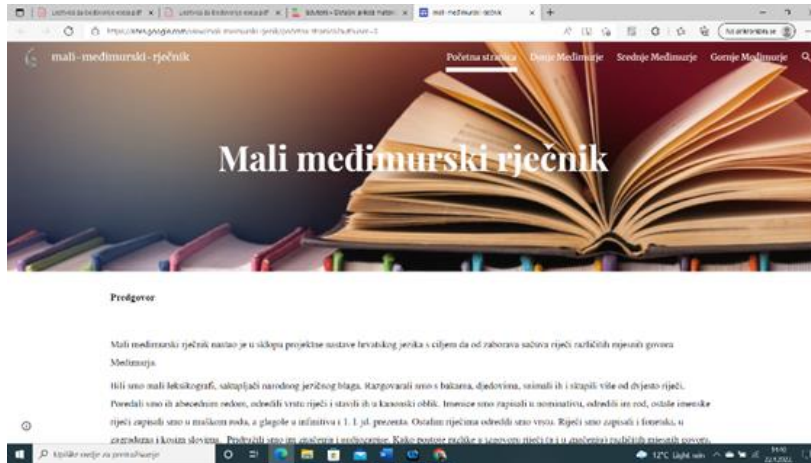
Samardžija, klasifikacija hrvatskih idioma (Slika 1.)

Samardžija ističe da je jedna od sociolingvističkih tema i *smrt jezika*.⁷ To je *izumiranje nekog jezika u situacijama jezičnog dodira u kojem se prvotni jezični oblik napušta u korist nekoga prestižnoga jezika*. Kao što su u svijetu zbog međujezičnih dodira i globalizacije engleskog jezika ugroženi neki manjinski jezici, tako su u Hrvatskoj zbog utjecaja standardnog jezika ugroženi nestandardni idiomi. Upravo bi zato skrb za nestandardne idiome trebala biti kontinuirana, usmjerena na razvoj jezične samosvijesti, prevladavanje negativnih predrasuda te oživljavanje materinskog jezika u pravom smislu te riječi.

Radom na Malom međimurskom rječniku pokazali smo upravo tu brigu za očuvanje organskih hrvatskih idioma. U predgovoru rječnika navodi se cilj i njegova namjena: *Mali međimurski rječnik nastao je u sklopu projektne nastave Hrvatskog jezika s ciljem da od zaborava sačuva riječi različitih mjesnih govora Međimurja. Jezik ne umire, umiru samo njegovi govornici, rekao bi uvaženi hrvatski jezikoslovac Josip Silić. Ako jezik proučavamo, zapisujemo, on će uvijek živjeti i svjedočiti kulturnu i nacionalnu pripadnost naših predaka*.

⁷ Samardžija, str. 139.

I ovaj rječnik malen je doprinos tome.

Naslovnica Malog međimurskog rječnika (Slika 2.)

4. Proces nastajanja i opis Malog međimurskog rječnika

Mali medimurski rječnik digitalni je rječnik s audiozapisima, <https://sites.google.com/view/mali-medimurski-rjecnik/donje-me%C4%91imurje?authuser=> nastao prije dvije godine, kao zajednička ideja učenika polaznika fakultativne nastave Mladi jezikoslovci, zaljubljenika u materinski jezik. Rječnik se svake godine dopunjuje, nadograđuje novim zanimljivim rješenjima. Informanti za ovaj rječnik bili su bake, djedovi, rođaci učenika. Svi su se razgovori s izvornim govornicima snimali, snimke izrezivale i obrađivale. Svaki audiozapis donosi potvrdu zabilježene riječi određenog mjesnog govora, a govornik ju izgovara u kontekstu, u rečenici. Blažeka takvu rečenicu naziva egzemplifikacijom, odnosno ekspresivnom rečeničnom potvrdom.⁸

Ističe da je egzemplifikacija rečenica kojom se svjesno oprimjeruje određeni leksem, dok je ekspresivna rečenična potvrda rečenica koja se zabilježi u spontanoj komunikaciji s informantom. U prikupljanju leksema za ovaj rječnik učenici su se služili objema varijantama. Egzemplifikacije su poslužile i za zapisivanje frazema. U tim slučajevima radi se o pravim osvještenim rečenicama koje informanti, na poticaj sakupljača leksema, izriču na svom mjesnom govoru.

Prvotna građa reducirala se na način da su u rječnik ulazile samo one riječi za koje su učenici pronašli adekvatnu audiopotrdu, iste riječi različitih mjesnih govora nisu bilježene, izabrana je samo jedna, osim u slučaju kad postoje fonetske varijante iste riječi (*mrelo, mamrelo, jambrela*). Budući da

⁸ Đuro BLAŽEKA: *O koncepciji Rječnika Murskog Središća*, *Rasprave* 42/1, 2016., 169–192.

su ovaj rječnik kreirali učenici srednje škole, fonetski zapisi riječi nisu bilježeni u programu ZR COLA i nisu određivane vrste glasova, već je zapis jednostavan, samo s oznakom naglasaka.

4.1. Rječnički članak

Mladi jezikoslovci riječi su grupirali prema mjestima gornjeg, donjeg i srednjeg Međimurja, poredali ih abecednim redom te zapisali u kanonskom obliku, pridružili im gramatička obilježja, tj. imenice zapisali u nominativu, odredili im rod, ostale pak imenske riječi u muškom rodu, glagole u infinitivu te u 1. licu prezenta, ostalim je riječima određena vrsta, a svakoj je riječi pridružen fonetski zapis, značenje te audiozapis:

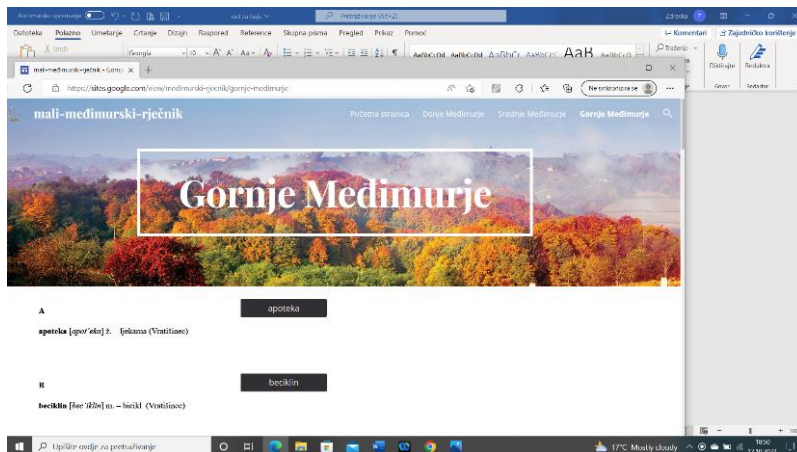
ancug [ˈancug] m. – odijelo (Prelog)

nadrkani [nadˈrkani] prid. – loše volje (Čehovec),

metati [mˈetati] mečem – bacati (Gornji Hrašćan).

ampak [ˈampak] vez. – ali (Čehovec).

Listanjem po rječniku pored svake riječi vidi se gumb koji vodi do audiozapisa za svaku pojedinu riječ. Također je u gornjem desnom kutu i tražilica te se pomoću nje može pretražiti određena riječ.

Stranica s tražilicom i gumbima za audiozapise (Slika 2)

4. 2. Međimurski govori u Malom međimurskom rječniku

4. 2. 1. Dosadašnja istraživanja međimurskih govora

Prvim proučavateljem kajkavštine smatra se Vatroslav Oblak koji je 1896. dao prikaz jednog međimurskog govora, govora Svetog Martina na Muri.⁹

⁹ Vatroslav OBLAK: *Nešto o međimurskom narječju*, Zbornik narodnog života i običaja, 1896., 44–62.

Stjepan Ivšić u svojoj studiji *Jezik Hrvata kajkavaca*, 1936. god. sve kajkavske govore dijeli prema akcentuaciji u četiri skupine. Međimurske govore naziva konzervativnima (čuvaju praslavenski akut i cirkumfleks).¹⁰

Pavle Ivić 1961. god. istražuje govor Male Subotice te zaključuje da u kajkavskom narječju dolazi ne samo do ukinuća opreke po modulaciji nego i do ukinuća opreke po kvantiteti.¹¹ Oslanjajući se na Žgančeve zapise međimurskih narodnih pjesama,¹² doprinos proučavanju međimurskih govora dao je i Ivan Zvonar.¹³

Antun Šojat 1981. opisao je fonologiju govora Preloga¹⁴ dok je govore Donje Dabrave i okolnih mjesta te govor pomurskih Hrvata (koji ima mnogo dodirnih točaka s međimurskim govorima) proučavao Mijo Lončarić.¹⁵ Osim Mije Lončarića, govore pomurskih Hrvata proučavali su i Zvonimir Bartolić¹⁶ te Đuro Blažeka.

Zajedničkim radom Đure Blažeka, Istvana Nyomarkaya i Erike Racz 2009. nastaje *Rječnik pomurskih Hrvata*.¹⁷ Zasigurno najveći doprinos proučavanju međimurskih govora dao je Đuro Blažeka. U monografiji *Međimurski dijalekt* 2008. dao je detaljan fonološki i morfološki opis svih međimurskih govora,¹⁸ a nakon toga objavljuje dva monumentalna djela, a to su rječnici pojedinih međimurskih govora, 2014. u suradnji s Grozdanom Rob objavljuje *Rječnik Murskog Središća*¹⁹ a 2018. *Rječnik preloške skupine govora međimurskog dijalekta*.²⁰

4. 2. 2. Podjela i fonetska obilježja međimurskih govora u Malom međimurskom rječniku

Iako se geografski, zbog brežuljkastog i nizinskog dijela, Međimurje dijeli samo na gornji i donji dio, lingvistički, Đuro Blažeka, po uzoru na Ivana Zvonara, dijeli međimurski dijalekt na tri poddijalekta – donji, srednji, gornji. Navodi temeljnu fonetsku razliku – refleks jata jednak je refleksu poluglasa u srednjemu i donjem poddijalektu, dok je u gornjem različit, a

¹⁰ Stjepan IVŠIĆ: *Jezik Hrvata kajkavaca*, Matica hrvatska, Zaprešić, 1996.

¹¹ Pavle IVIĆ: *Izveštaj o ispitivanju govora u severnoj i zapadnoj Hrvatskoj*, Godišnjak FF, VI, Novi Sad, 1961.

¹² Vinko ŽGANEC: *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja: Knjiga I. i II.*, Zavod za istraživanje folklor, Zagreb, 1990.

¹³ Ivan ZVONAR: Jedan mogući prikaz fonetsko-fonoloških značajki međimurskih (kajkavskih) govora, Zbornik radova sa stručno-znanstvenih skupova u Čakovcu. 1996-2000., Čakovec, 2000., 60–70.

¹⁴ Antun ŠOJAT: *Fonološki opisi srpkohrv./hrv., slovenskih i makedonskih govora obuhvaćenih OLA*, Sarajevo, 1981., 331–337.

¹⁵ Mijo LONČARIĆ: *Govor Dunje Dabrave i okolice*. Kaj 5-6/XVIII, Zagreb, 1985., 39-50., *Govor pomurskih Hrvata, A Mura menti Horvatok a szazadok vonzasaban, Murakeresztur*, 1999., str. 32–37.

¹⁶ Zvonimir BARTOLIĆ: Sjevnohrvatske teme 8 – studija i grada: pučko pjesništvo pomurskih Hrvata, Matica hrvatska, Čakovec, 2007.

¹⁷ Đuro BLAŽEKA, Istvan NYOMARKAY, Erika RACZ: *Mura menti horvat tajszotar, Rječnik pomurskih Hrvata* Tinta Konyvkiado, , 2009.

¹⁸ Đuro BLAŽEKA: *Međimurski dijalekt*, Matica hrvatska, Čakovec, 2008.

¹⁹ Đuro BLAŽEKA, Grozdana ROB: *Rječnik Murskog Središća*, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2014.

²⁰ Đuro BLAŽEKA: *Rječnik preloške skupine govora međimurskog dijalekta*, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2018.

refleks slogotvornog l jednak je s refleksom nazalnog o samo u donjem poddijalektu, dok je u srednjem i gornjem različit.²¹ Tako su primjeri za donji poddijalekt v'ok (refleks slogotvornog l), m'ož (refleks nazalnog o), m'ęšec (refleks jata), sn'ęha (refleks poluglasa). Primjeri pak za srednji i gornji poddijalekt bili bi: v'uk, s'unce (refleks slogotvornog l), v'ogel, t'oca (refleks nazalnog o) dok je refleks jata isti kao i refleks poluglasa, npr. d'ęca, v'era (refleks jata), m'ęgla, d'ęska (refleks poluglasa). U Malom međimurskom rječniku i mi smo se vodili tom podjelom.

Iz gornjeg Međimurja zapisali smo riječi govora Vratišince, Murskog Središća, Svetog Martina na Muri, Štrigove, Zasadbrega, Selnice, Gornjeg Hrašćana.

Zabilježen je primjer refleksa slogotvornog l – žutiti [ž'utiti] žutim – žutjeti te primjer refleksa poluglasa – pes [pes] m. – pas. Govor Štrigove i okolnih mjesta (Banfi, Jalšovec, Grabrovnik, Železna Gora, Prekopa, Robadje, Leskovec) ima mnogo zajedničkih dodira sa slovenskim jezikom, kako fonoloških tako i morfoloških (npr. dvojina)²² i predstavlja dijalektalnu oazu budućim istraživanjima. U ovom se kraju aktivno njeguje čuvanje mjesnih govora te se u osnovnim školama provodi manifestacija *Naš mali kaj*, od prikaza narodnih običaja do izrade rječnika.²³

Govor Svetog Martina na Muri specifičan je zbog svog jedinstvenog fonetskog obilježja, a i zbog leksika. Đuro Blažeka dao je fonetski opis toga govora²⁴ dokazavši da ima 15 vokala u naglašenoj poziciji i 5 vokala u nenaglašenoj. U tom su govoru u Malom međimurskom rječniku zabilježeni i dvoglasni, npr. pot [p'out] m. – put, kao i u govoru Murskog Središća – kopati se [k'oupati se] – kupati se. Zabilježeno je protetsko v – vuho [v'uho], što je obilježje svih međimurskih govora, a kao posebnost gornjeg poddijalekta zabilježena je depalatalizacija l – postela [p'ostela] – postelja (Gornji Hrašćan) te redukcija nj > j – vanjkuš [v'ajkuš] – jastuk (Gornji Hrašćan), ogenj ['ogej] – vatra (Gornji Hrašćan).

Sveti Martin na Muri jedino je mjesto u Međimurju gdje se koristi leksem *percaklin* dok je u ostalim međimurskim mjestima uvriježen leksem *beciklin*, a u nekim mjestima gornjeg poddijalekta i *peciklin* (Vratišinec).

Srednje Međimurje u Malom međimurskom rječniku obuhvaća govore Strahoninca, Male Subotice, Šenkovca, Nedelišća, Totovca. Blažeka²⁵ govore srednjeg poddijalekta dijeli na nekoliko skupina, između ostalih i na čakovečku i subotičku (kojima pripadaju govori zabilježeni u Malom međimurskom rječniku). U tim je govorima vidljiva nedosljednost u realizaciji određenih fonema.

Govori srednjeg poddijalekta, prema Blažeki,²⁶ razlikuju se od govora donjeg poddijalekta različitim refleksom slogotvornog l od refleksa nazalnog

²¹ Đuro BLAŽEKA: *Međimurski dijalekt*, Matica hrvatska, Čakovec, 2008.

²² https://mmc.hr/price_art32.html

²³ Anita Škvorc, prof. u OŠ Štrigove izrađuje rječnik mjesnoga govora Štrigove.

²⁴ Đuro BLAŽEKA: *Govor svetog Martina – najsjevernijeg mjesta u Hrvatskoj*, Riječ, Rijeka, 2003.

²⁵ Đuro BLAŽEKA: *Međimurski dijalekt*, Matica hrvatska, Čakovec, 2008., str. 41.

²⁶ Isto

o. Refleks slogotvornog l je u: *v'uk*, *ž'uti*, a refleks stražnjeg nazalnog vokala je o: *r'obača*, *g'osle*. Međutim, u govorima subotičke skupine specifična je situacija. U nekim je riječima refleks slogotvornog l > u (*v'uk*, *p'už*), a u nekima l > o (*ž'oti*, *s'once*). Prema drugom kriteriju podjele na poddijalekte, refleks jata jednak je refleksu poluglasa, govor Male Subotice ne razlikuje se od govora donjeg poddijalekta. Refleks jata je e (*m'ėsec*, *m'ėsti*), kao i refleks poluglasa (*m'ėgla*, *d'ėska*, *m'ėša*, *st'ėza*).

Nedosljednost je i u refleksu palatalnih glasova nj i lj, u govoru Strahoninca zabilježeno je [*d'unjha*], a u govoru Male Subotice [*škrl'ak*] te [*k'ikla*] u govoru Šenkovca.

Donjem Međimurju u našem rječniku pripadaju govori mjesta Belice, Orehovice, Preloga, Hodošana, Dekanovca, Donje Dubrave.

U tim je govorima izjednačen refleks slogotvornog l s refleksom nazalnog o kao što je izjednačen i refleks jata s refleksom poluglasa.

U leksemima donjeg Međimurja uočili smo da se glas nj izgovara kao j [*svija*], a glas lj kao palatal [*škrlj'ak*].

4. 2. 3. Leksička obilježja međimurskih govora u Malom međimurskom rječniku

Učenicima je posebno bio zanimljiv leksik mjesnoga govora Štrigove koji je zaštićen kao nematerijalno kulturno dobro. Takvi su leksemi, tipični lokalizmi, npr. čeh [č'eh] m. – mladić (Štrigova) huckaka [huck'aka] ž. – ljuljačka (Štrigova).

Kao što su u međimurskim govorima, naročito donjeg i gornjeg Međimurja, prisutne fonetske razlike, tako su prisutne i leksikološke razlike, odnosno, zabilježeni su brojni sinonimi. Tako se leksem *bicikl* u Svetom Martinu na Muri zamjenjuje leksemom *parcaklin*, u govoru Vračišince leksemom *peciklin*, dok se u ostalim mjestima koristi leksem *beciklin*.²⁷

U Malom međimurskom rječniku zabilježili smo i sinonime leksema *novčanik* – u govoru Orehovice *kabelar*, a u govoru Peklenice *buksa*, leksem odjeća u Orehovici se određuje leksemom *veš*, u govoru Peklenice *jope*, a u govoru Domašince i Belice *flake*. Leksem kišobran u gornjem Međimurju određuje leksem *mrelo* (Peklenica), a u donjem Međimurju (Prelog, Domašinec) – *jambrela*. Zanimljiv je leksem dimnjačar za koji sinonimi postoje čak u jednom mjesnom govoru, u govoru Peklenice, u gornjem Međimurju, leksemi su *rorač* i *rafungerač*. U govoru Orehovice zabilježili smo i leksem *retengerač*.

4. 2. 4. Frazemi u Malom međimurskom rječniku

Uz neke lekseme učenici su zabilježili i frazeme, a frazemi su ujedno i rečenice kojima se riječi oprimjeruju u audiozapisu. Budući da je zabilježeno tek desetak frazema, oni nisu navedeni uz glavnu sastavnicu imenicu, nego uz onu vrstu riječi koja se u rječniku objašnjava. Navedeno je značenje frazema i mjesto u kojem je frazem zapisan, npr.

²⁷ <http://ihji.hr/clanak/strigovska-skupina-govora-na-popisu-nematerijalne-kulturne-bastine/167/>

- *dosmicati se* [dosm'icati se] *dosmičem se* – *doći* **stric*, *strica* *lefko* *dosmica* (*posao se lakše dobije uz vezu*) (Goričan)
- *hrmok* [hrm'ok] *m* – *budala* **vekši* *hrmok*, *debelši* *kalamper* (*onome koji se ne trudi ispadne bolje*) (Goričan)
- *hujši* [h'ujši] *pridjev* – *lošiji* **hujša* *svija* *bolje* *cvili* (*pretjerano se sažaljeva tko*) (Goričan).

5. Zaključak

Mali međimurski rječnik pravi je primjer suvremene nastave, u kojoj je učenik aktivan, istražuje, promišlja, razvija svoje kreativne potencijale, uči raditi u timu, razvija socijalne i komunikacijske vještine, služi se digitalnim tehnologijom. Istražujući značajke međimurskih govora, učenici uočavaju razlike između jezika kao sustava i jezika kao standarda, uočavaju bogatstvo i šarolikost međimurskog dijalekta te razlike unutar njega samog, pokazuju brigu i skrb za očuvanje materinskog jezika te osvještavaju svoj kulturni i nacionalni identitet.

Cilj je ovog rječnika da se međimurski govori kontinuirano istražuju i zapisuju i u narednim godinama te Mladi jezikoslovci predlažu ideje za informatičko usavršavanje rječnika te za nove i kreativne načine predstavljanja i korištenja rječnika u nastavi narednih godina.

Literatura

- Zvonimir BARTOLIĆ: *Sjevernohrvatske teme 8 – studija i građa: pučko pjesništvo pomurskih Hrvata*, Matica hrvatska, Čakovec, 2007.
- Đuro BLAŽEKA: *Govor svetog Martina – najsjevernijeg mjesta u Hrvatskoj*, Riječ, Rijeka, 2003.
- Đuro BLAŽEKA: *Međimurski dijalekt*, Matica hrvatska, Čakovec, 2008.
- Đuro BLAŽEKA, Istvan NYOMARKAY, Erika RACZ: *Mura menti horvat tajszojar, Rječnik pomurskih Hrvata Tinta Konyvkiado*, 2009.
- Đuro BLAŽEKA, Grozdana ROB: *Rječnik Murskog Središća*, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2014.
- Đuro BLAŽEKA: *O koncepciji Rječnika Murskog Središća*, *Rasprave* 42/1, 2016., 169–192.
- Đuro BLAŽEKA: *Rječnik preloške skupine govora međimurskog dijalekta*, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2018.
- Josip HAMM: *Dvije tri o govoru zagrebačkih srednjoškolaca*, *Nastavni vjesnik* 48, 1–6, 1940.
- Pavle IVIĆ: *Izveštaj o ispitivanju govora u severnoj i zapadnoj Hrvatskoj*, *Godišnjak FF*, VI, Novi Sad, 1961.
- Stjepan IVŠIĆ: *Jezik Hrvata kajkavaca*, Matica hrvatska, Zaprešić, 1996.
- Mijo LONČARIĆ: *Govor Dunje Dubrave i okolice*. Kaj 5-6/XVIII, Zagreb, 1985., 39–50., *Govor pomurskih Hrvata, A Mura menti Horvatok a szazadok vonzasaban*, Murakeresztur, 1999., str. 32–37.
- Vatroslav OBLAK: *Nešto o megjimurskom narječju*, *Zbornik narodnog života i običaja*, 1896.

- Josip SILIĆ: *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput, Zagreb, 2006.
 Marko SAMARDŽIJA: *Hrvatski kao povijesni jezik*, Zaprešić, 2006.
 Antun ŠOJAT: *Fonološki opisi srpkohrv./hrv., slovenskih i makedonskih govora obuhvaćenih OLA*, Sarajevo, 1981.
 Karol VISINKO: *Korelacijsko-integracijski metodički pristup književnoumjetničkom tekstu koji tematsko-motivski uključuje glazbenu umjetnost*. Hrvatski u školi, 1994., 19(1).
 Ivan ZVONAR: *Jedan mogući prikaz fonetsko-fonoloških značajki međimurskih (kajkavskih) govora*, Zbornik radova sa stručno-znanstvenih skupova u Čakovcu. 1996-2000., Čakovec, 2000., 60–70.
 Vinko Žganec: *Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja*: Knjiga I. i II., Zavod za istraživanje folklor, Zagreb, 1990.

Dokumenti

<http://ihjj.hr/clanak/strigovska-skupina-govora-na-popisu-nematerijalne-kulturne-bastine/167/>

https://mmc.hr/price_art32.html

Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Narodne novine 10/2019 (215)

Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, Narodne novine 7/2019 (153)

Abstract**A SMALL DICTIONARY OF THE MEĐIMURJE DIALECT**

A Small Dictionary of the Međimurje Dialect is a project that was created as a part of the Croatian teaching in the first grade of high school. According to the Annual Implementation Plan for the first grade, the assigned material includes the Croatian language with all its forms. In order to vividly present the forms of Croatian language, specifically, local tongues in Međimurje, students have created a digital Small Dictionary of the Međimurje Dialect with audio recordings. With this way of working, we encouraged the students to explain the difference between the Croatian language as a system of local tongues and the Croatian standard language, to critically select the appropriate digital technology, to collaboratively learn and work in a team, and to describe and accept their own cultural and national identity in relation to other cultures.

Keywords: Dictionary, Međimurje Dialect, Croatian language teaching